



KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

15/2010

19. května 2010

ročník 95

cena: 13 Kč

*Průští číslo vyjde
26. května*

Z obsahu

- * *Katolíci a protestanti
společně slaví...*
- * *Úchylní bachaři*
- * *Sedm darů milosti - 1.*

Poselství k Hodu Božímu svatodušnímu



**ZAKOTVEN V LÁSCE KRISTOVĚ,
S METREM V RUCE**

Ef 3,14 - 19

Malé dítě prý trpí pocitem ohrožení z neznámého prostoru kolem sebe. Necháme-li jen na něm, aby samo hledalo kudy kam, co může a co nemůže, velmi mu ubližujeme. A naopak, prostor mezi hranicemi, které jsme poznali my a které svým vedením, povzbuzením, ale i zákazy tlumočíme dětem, se stává známým, bezpečným a přátelským. Neohrožuje. Dítě se v něm snadno orientuje, dobře a rychle se rozvíjí. Podobně k nám přistupuje apoštol. V modlitbě, na kolenou, prosí, aby se v nás posílil a upevnil „vnitřní člověk“. Je třeba zbavit se paniky a znovu získat rovnováhu. I v situacích, kdy se všechno hroutí, kdy neznáme odpověď na řadu bolestných otázek. Teprve takto posílený, znovu na nohy postavený člověk je

totiž schopen, aby Kristus skrze víru přebýval v jeho srdci. Ale pozor! Ve společenství, tedy „spolu se všemi bratřími!“ A pak se začnou dít věci! Jako když se upevňují fixační lana u vysokého stožáru anebo napínací šňůry u stanu v bouřlivém větru, tak zapouští kořeny, tak je ukotven ten, koho zasáhl skrze Ducha, ve víře, Kristus. Pak se otevřou oči pro skutečné rozměry Kristovy lásky: Jako s metrem v ruce měříme všemi směry (my známe tři, tady je jich víc) a nestačíme se divit – protože kdo to kdy zažil? Skrz naskrz je v nás plnost Boží! A pak už to zase jde! Pak už to zase zvládáme!

**Tomáš Jirků,
farář ČCE
v Jimramově**

Proč církve mlčí

L. Müller ve svém článku Diktatury svobody... (ET-KJ č. 13) vyjadřuje lítost nad tím, že naše dnešní církve nemají chuť vyjadřovat se k úpadku veřejné morálky. Ten úpadek výstižně dokládá na příkladech, jak se ve sdělovacích prostředcích i velká a vznešená slova někdy ohýbají a zneužívají až k pravému opaku jejich významu. Dokonce i svoboda a lidská práva se mohou obrátit proti těm, jimž měla být oporou. A co horšího – vedle těch, kdo tato slova cynicky zneužívají, mnozí další tuto lest ani neprohlédnou a tak pro ně tato velká slova rozbřednou a ztrácejí význam. Autor zaznamenává i stesk jednoho proslulého právníka, že by někdo ve společnosti měl kázat morálku, ale sám neví, kdo by se toho měl ujmout. Říká: „Snad církve, ale ty mají malý vliv.“

Inu, to je svízeľ. Morálka sama nemůže fungovat. Potřebuje důvod, základ, z něhož vychází. Jak se ukazuje, veřejné dobro a spravedlnost poskytují v současné civilizaci jen mělký základ, protože vztahy v současné společnosti jsou příliš složité a představy o těchto hodnotách se značně liší. Křesťanská zvěst ovšem poskytuje důkladný základ pro morálku. Tím je milost Boží v Kristu. Je možné zvěstovat morálku bez tohoto základu? A je možno vyžadovat poslušnost Boží od těch, pro něž biblická zvěst nic neznamená?

A přece autorovi rozumím. Vždyť křesťanům nemůže být lhostejný svět, ve kterém žijí, vždyť církev nese spoluodpovědnost za své okolí. Vždyť se za ně svými modlitbami přimlouvá. (Je nezapomenutelné, jak se M. Niemöller v roce 1934 na nacistickém říšském kancléřství

odvážil říci Vůdci do očí: Pane kancléři, nikdo z nás nemůže sejmout odpovědnost za německý národ, kterou nám uložil sám Bůh.) Opravdu se má církev hlasitě vyjadřovat k veřejným otázkám i k jejich morálce. Ale chci také povzbudit. Vždyť ona to alespoň trochu činí. Uvedu tři příklady: V roce 2000 vyšel ekumenický dokument Pokoj a dobro. V roce 2001 vyšla tzv. Charta oecumenica – společný dokument evropských evangeliků i katolíků. Českobratrská církev spolu se všemi německými i rakouskými evan-

gelickými zemskými církvemi vydaly loni společné prohlášení Obchod s lidmi, sexuální vykořisťování žen a zneužívání dětí v česko-německém příhraničí. Avšak žádné z těchto prohlášení nevyvolalo u nás zvláštní ohlas ani mezi křesťany. Všechna brzy zapadla. Je to tím, že křesťané neumí formulovat tak, aby zaujali? Nebo tím, že i křesťanští příjemci těchto zpráv podléhají lovu krátkodobých vzrušujících informací a nemají čas na trpělivé zamyšlení?

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Nedějme se odradit

Slovo ČCE k parlamentním volbám 2010

Milé sestry, milí bratři, vážení přátelé, podobně jako mnozí z vás vyhlížíme s obavami a rozpaky blížící se parlamentní volby. Způsob, jakým většinou politici a strany vystupují, vzájemně se napadají a obviňují, vyvolává nedůvěru a znechucení. Byla by ovšem vážná chyba, kdybychom se negativními jevy nechali odradit od odpovědnosti, kterou ve společnosti máme. Jako křesťané chceme usilovat o pokoj a svobodu společenství, ve kterém žijeme. K tomuto úsilí patří v demokracii i spoluodpovědnost za volbu politických představitelů. Chceme mít politiky neúplatné, čestné a obětavé, kterým jde v první řadě o dobro naší společnosti i mezinárodního společenství, kteří nebudou naši zemi zadlužovat, kteří vlastní zájmy odsouvají stranou, mají úctu ke svým politickým pro-

tivníkům a umí jim v zájmu obecného dobra dát i za pravdu. Podle volební kampaně některých politických stran se zdá, že takoví politici nejsou. Jsme však přesvědčeni, že mezi těmi, kdo se ucházejí o veřejné funkce, jsou lidé, kteří svůj úkol vnímají jako službu společnosti, neupřednostňují své osobní zájmy, nepohrdají konkurenty a jde jim o spravedlnost a pokoj ve společnosti. Hledejme je, poznávejme důkladně ty, kdo se ucházejí o náš hlas. Volme ty, kterým se odvážíme důvěřovat.

Daniel Ženatý,

1. náměstek synodního seniora
Lia Valková,
synodní kurátorka

2. náměstek synodního seniora
Pavel Kašpar,
Pavel Stolař,

1. náměstek synodní kurátorky
Eva Zdražilová,
2. náměstkyně synodní kurátorky



Motorkářské bohoslužby se konaly ve Strmilově - viz str. 3

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Autor nevzal v potaz Dekalog

Videoklip "Přemluv bábu", šířený na internetu a nabádající vnuky, aby své prarodiče přesvědčili, že mají volit pravici, překonává svou vulgaritou veškeré představy. I kdyby byl však režisér Petr Zelenka zvolil ke svému verbování pod pravicový prapor prostředky méně nevybíravé, přesto by z videoklipu vyčnívalo jako šídlo z pytle pohrdání stářím, kterému už to málo myslí, které si nevidí na špičku nosu a nechá se opít levicově populistickým rohlíkem. Následky nemohou být jiné, než že se ještě více rozestoupí už tak dost široká propast mezi generacemi. Je to vývoj velmi nebezpečný, zavánějící už skoro fašismem, byť by mohla mladá generace mít - připustíme - nejeden důvod nesouhlasit s názory zaostalých seniorů (tak se dnes zásadně, nevím proč, označují lidé v důchodovém věku). Videoklip nebyl ostatně jednoznačně odsouzen, jeho sprostota byla dokonce označena za pouhou nešikovnost - inu, mládí!

Tato tendence živit mezigenerační rozkol je v přímém rozporu s pátým (nebo chcete-li čtvrtým) přikázáním. "Cti otce svého i matku svou" - to přece není v Desateru jen tak pro nic za nic, zvláště pokračuje-li to "ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterou Hospodin Bůh tvůj dá tobě". Úcta k otci a matce je tu postavena na roveň takovým požadavkům, jako je necizoložit, nekrást a nevráždit. Jestliže se nikdo neodvážá zlehčovat zabití člověka, pak by neměl ani zlehčovat základní zákon onoho tmelu lidské pospolitosti číslo pět. A není-li ta sklerotická osoba, která mi svou pomalostí, zkostnatělostí a dlouhým vedením leze strašně na nervy, právě mým otcem nebo mou matkou, je dozajista nebo dost pravděpodobně otcem či matkou někoho jiného. Herci M. Issová a Mádl sice hovoří o "bábě" a "dědovi", to však na věci nemění vůbec nic. Budeme tu neúctu trpět a z psychologického hlediska omlouvat? Budeme ji, ať už přímo či nepřímou, propagovat a přikládat pod kotel? Ale v tom případě se nebudeme jednou stačit divit, že "se na zemi, kterou nám Hospodin dal, naši dnové neprodlejí".

Jaroslav Kraus

Z církví doma i ve světě

CHRÁSTEČTÍ EVANGELÍCI STAVÍ ZVONICI

Zvonici přímo na střeše fary se rozhodli postavit členové Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Chrástu. Zvon získali darem ze saského Possecku. Uhradit stavební náklady jim pomůže akce "Podepiš se na zvonici!"

Chrást na severním Plzeňsku patří mezi obce bez klasického kostela a tedy i zvonů. To se ale brzy změní. Místní evangelický sbor totiž začal se stavbou zvonice na sborovém domě v Železniční ulici. Zvon přivezl jeho farář jako dar evangelické farnosti z německé obce Posseck. Původně byl ale menší liti-nový zvon v roce 1925 odlit pro kostel v bavorském městě Zeil am Main. Základ budoucí zvonice zatím stojí na farské zahradě. Přes polovinu z potřebných 70 000 korun se už evangelíkům v Chrástu podařilo vybrat a doufají, že poprvé se vyzvánění k bohoslužbám a jiným příležitostem ozve do prázdnin. Pomoci získat zbylé finanční prostředky má tento týden zahá-jená akce s názvem "Podepiš se na zvonici!". Lidé, kteří chtějí nevšední pro-jekt podpořit, si mohou "koupit" část měděné střešní krytiny a zespodu na ni napsat své jméno.

Slavnost požehnání zvonu s bohatým kulturním programem proběhne na farské zahradě v Železniční ulici v Chrástu v sobotu 12. června 2010 odpole-dne. Poté bude celá konstrukce i se zvonem vyzdvížena a upevněna na střechu fary.

Karel Šimr, farář sboru (http://chrast.evangnet.cz)

V PLZNI ZNĚLA NA VELKÝ PÁTEK BIBLE

Letos podruhé se Plzeňané připojili k Celonárodnímu čtení Bible. Na Velký pátek zněly v Plzni U Branky po celých 24 hodin biblické texty z nejnovější-ho biblického překladu, tzv. Jeruzalémské Bible. Desítky lidí se opět zapoji-ly po desetiminutových úsecích do četby spisů Nového zákona. Například plzeňský biskup František Radkovský své jméno připsal na sobotní 11. hodinu. Západočeská metropole se tak připojila k sedmi desítkám měst, kde letos podruhé proběhla akce s názvem Celonárodní čtení Bible.

Pořadatelé z plzeňských křesťanských církví pro tento rok zvolili nejnovější český překlad Knihy knih, tzv. Jeruzalémskou Bibli. Na jejím převodu do češtiny se významnou měrou podílel i nový primas české katolické církve Dominik Duka. „Veřejné čtení Bible jsme loni zkusili poprvé. Přestože se čte i celou noc, rozpis zájemců byl už před začátkem zaplněn do posledního místa a účastníci sami přišli s návrhem netradiční akci zopakovat. Naslou-chání známým i méně známým biblickým pasážím nám může pomoci při-blížit se poselství Velikonoc, nejvýznamnějších křesťanských svátků,“ říká Karel Řežábek za plzeňské křesťanské církve.

Záštitu nad druhým Celonárodním čtením Bible převzal premiér ČR Jan Fischer. První ročník této akce proběhl v návaznosti na vydání nového českého překladu Bible (Bible 21) o Velikonocích 2009. Letoš-ního ročníku této iniciativy se podle posledních zpráv zúčastnily církve, občanská sdružení, knihovny a městské úřady ve více než 70 městech.

Karel Šimr

Učebnice

Píšu o něčem, co neznám: O škol-ské příručce k sexuální výchově dě-tí, která se dostává v tento čas do škol. Protestuje proti ní katolická církev a jmenovitě Česká biskupská konference, jisté rozpaky mají zřej-mě i některé další kruhy: *”Při apli-kaci postupů způsobem uvedeným v příručce lze očekávat, že bude zraňová-na důstojnost dětí i samotných pedago-gů,”* znějí některé hlasy.

Z přečtených kritik se domnívám, že v sázce je nepominutelná intimi-ta i jedinečnost sexuálních vztahů mezi lidmi tak, jak je tradičně chápe křesťanská etika, a že přezírává "ba-

nalizace" a "individualizace" sexu, stejně jako bezproblémové soustře-dování se na fyziologické anebo dokonce jen na jevové a technické stránky věci je dětem i společnosti na škodu.

Opakuji ovšem, že píší o něčem, co neznám: Evangelické církve by ale znát měly... a měly by nám pomoci v orientaci... a měly by přidat svůj hlas v tomto rozhodování o závaž-ných věcech celospolečenských, které jsou pro celou společnost dlouhodobě významné.

Ilja Herold
iherald@upcmail.cz

Proč církve mlčí

Dokončení ze str. 1

Je třeba vzít do úvahy ten dnešní složitý svět. Ono je totiž těžké v dnešní mediální vřavě vzbudit po-zornost. A tak nejen slovo církve, ale i řada dalších skvělých hodnot snadno zapadá do zapomenutí. Každý překřikuje každého a my se učíme odlišovat podstatné od ne-podstatného. A znám i praktický důvod malého vyjadřování církve: oficiální stanovisko církve je příliš těžkopádně dosažitelné: než se sejde synod, než se rozvine diskuse atd., kauza pozbude aktualitu. Na-víc: ani uvnitř církve nemáme prá-vo na zcela čisté svědomí. Avšak nezoufejme. Domnívám se, že když ne církev jako celek, tak alespoň

vyznávající jedinci by mohli poho-tově reagovat na křivdy – také i když se křivdí významu slov. Ať to činí třeba jen na regionální úrovni, tam to bude účinnější. Ať to činí bez zjednodušení, hněvu a urážek, a tak mohou vydatně napomáhat obecnému ovzduší pravdy a sprave-dlnosti. A ještě jedno povzbuzení: *Taková je přece Boží vůle, abyste dobrým jednáním umlčovali nevědo-most nerozumných lidí. Jste svobodní, ale ne jako ti, jimž svoboda slouží za plášť nespravedlnosti, nýbrž jako slu-žebníci Boží. Ke všem lidem mějte úctu, bratrstvo milujte, Boha se bojte, krále ctěte.* (1 Pt 2,15-17)

Blahoslav Hájek

Snaha o všestrannou přestavbu společnosti v Čechách ve 2. pol. 16. století

Pokračování z minulého čísla
Země dospěla k stavovské vládě v určitém „protodemokratickém" za-měření, což bylo třeba nejprve zlo-mit; podařilo se to v polovině století po šmalkaldské válce, kdy byla po-trestána účast Čech na boji němec-kých luteránů. Teprve za těchto okolností se mohla naplno projevit cílevědomá činnost, opřená brzy i o linii raženou tridentským koncilem, jejímž konečným cílem bylo ovlád-nutí Čech v centru Evropy.

PRŮNIK DO ŘÍDICÍCH ORGÁNŮ ZEMĚ A JEJICH OVLÁDNUTÍ

V době nástupu Habsburků na čes-ký trůn byla situace pro vládu s absolutistickými nároky zcela ne-vhodná. Po správní stránce byly vý-znamné stavovské sněmy se za-stoupením šlechty vyšší („páni"), šlechty nižší („rytíři") a měst (kromě poddanských). „Duchovní stav" tam už dlouhá desetiletí na rozdíl od jiných zemí zastoupen nebyl. Moc tohoto sněmu byla v podstatě zlo-mena až po porážce stavů r. 1547. Zbývala však nevyřešená otázka cír-kevní správy. Arcibiskupský stolec v Praze byl od smrti Jana Rokycany (který stejně už nebyl potvrzen pa-pežem) neobsazen a duchovenstvo spravovaly dvě konsistoře: horní (podjednou) a dolní (podobojí). Prá-vě o tuto dolní konsistoř šlo nyní především. Otázka zněla: podaří se postupně spojit obě konsistoře tak, aby je dělila (dočasně!) opravdu jen kompakтата, tj. bohoslužebně užívá-ní kalicha, a jinak byly pevně začle-něny do struktury římské církve, nebo se dolní konsistoř zradikalizu-je a stejně jako němečtí luteráni vy-tvoří na Římu nezávislý církevní útvar? Vznikající habsburské soustá-tí bylo bytostně spjato s prvním řeše-ním. Snahou Ferdinanda I. bylo dosáhnout oficiálního povolení kali-cha a tím zabránitt vzniku samostat-né církve české reformace, v níž by se spojila dosud nelegální Jednota bratrská s utrakvisty. Ovládnutí dolní konsistoře bylo proto úkolem číslo jedna.

Ferdinand I. si to zřetelně uvědomil už r. 1543, kdy zemský sněm (tehdy ještě významný) žádal volbu samo-statného biskupa a spolupráci s Jed-notou bratrskou. Král to odmítl a při jednání se zástupci dolní konsistoře vyslechl od dr. Václava Mitmánka jasné slovo, že jako křesťanský pa-novník nemá zasahovat do ná-boženských záležitostí. Mitmánek skončil samozřejmě ve vyhnanství a Ferdinand I. začal s cílenou „pře-stavbou". Představitele dolní konsis-

toře, jejího administrátora Jana Mystopola, který byl spolu s Mit-mánkem u něho při slyšení, nejen potrestal, ale nakonec i totálně obrá-til. Došlo to tak daleko, že měl být ustanoven společný biskup pro hor-ní i dolní konsistoř (byl to vychova-tel královských dětí Jan Horák), který měl světit kněží obou stran. V důsledku odboje českých stavů r. 1547 k tomu nedošlo, po jejich po-rážce chtěl však Ferdinand I. pokračovat ve svých plánech tím intenziv-něji. Dolní konsistoř byla sice po-slušná, ale zmíněná snaha narazila na odpor jak stavů, tak utrakvistic-kých kněží. Na sjezdu utrakvistů v r. 1549 zaznělo, že je lépe se spravovat Bibli než nálezky lidskými, čímž byla míněna kompakтата. O rok později ostatně i na moravském sně-mu v Brně pronesl zemský hejtman Václav z Ludenic za souhlasu pří-tomných památná slova: „Dříve Mo-rava v ohni a popeli zahyne, než aby trpěla nějakého u víře nucení."

Za této situace Ferdinand I. naoko ustoupil, dále narušoval utrakvistic-ký tábor působením již získaného administrátora Jana Mystopola a čekal na svou příležitost. Té se do-čkal r. 1554, kdy poprvé získal sou-hlas stavů s tím, že dříve vždy vole-né defensory (obránce zájmů utra-kvistů z řad stavů) ustanovil sám král v dorozumění se zemskými úředníky a soudci. Nato začal usilo-vat o to, aby si zajistil vliv i na jme-nování administrátora a ostatních členů dolní konsistoře. Postupoval pozvolna a ostražitě, k rozhodnému kroku došlo r. 1562. Využil stížnosti představitele tzv. staroutrakvistů, tj. utrakvistů, které dělil od římských katolíků opravdu jen kalich, M. Havla Gelasta Vodňanského. Ten se ve svém pamětním spisu bránil proti útisku ze strany těch, kteří usi-lovali o samostatnost.

Ferdinand I. dal předvolat dvacet kněží – „novotářů" před komorní soud. Ti tam přinesli své vlastní vy-znání víry a žádali krále, aby je schválil. Ferdinand I. nijak nezasáhl, nikoho nepotrestal, ale konfesi sa-mořejmě neschválil a doporučil všem přidržet se kompaktát. Zatím už připravoval v témž roce další tah. Neschválil totiž oznámenou volbu členů konsistoře a jmenoval její členy sám. Na protesty stavů odpo-věděl právnicky nenapadnutelně. Žádal od nich důkaz, že mají privile-gium volit členy konsistoře. Vzhle-dem k tomu, že šlo o zvykové, niko-li psané právo, vyšly všechny pro-testy naprázdno.

V roce 1562 došlo však ještě k další

významné události, která se také dlouhodobě připravovala. Zlatou bulou Ferdinanda I. 26. 9. 1562 bylo totiž po necelém století sedisvakan-ce obsazeno pražské arcibiskupství; k tomuto účelu byl získán i dům na Hradčanech, symbolicky vedle Pražského hradu. První arcibiskup Antonín Prus z Mohelnice (byl usta-noven už v září 1561) byl velmistrem řádu křižovníků a jako takový, stej-ně jako jeho nástupce Martin Me-dek, mohl vhodně v této dvojí funk-ci napomoci k ekonomickému za-bezpečení pražského arcibiskupství. Antonín Prus byl ihned pověřen ná-léhavým politickým úkolem. Odjel do Tridentu na koncil, kde měl do-sáhnout povolení kalicha, aby Fer-dinand I. mohl sjednotit utrakvisty s římskými katolíky na základě kom-paktát a zabránit tak vzniku samo-statné církevní organizace. Koncil řešení otázky přenechal papeži a ani tam nebylo jednání snadné. Nako-nec bylo úsilí korunováno úspě-chem, 16. dubna 1564 papež Pius IV. kalich v Čechách i v některých sou-sedních zemích povolil. Toto roz-hodnutí bylo slavnostně vyhlášeno 23. července 1564 ve Svatovítské ka-tedrále; dva dny předtím, než Ferdi-nand I. zemřel.

Očekávaný úspěch se ovšem nedo-stavil a ani dostavit nemohl. Kom-paktáta nejen nestačila, ale byla nyní naopak překážkou nezávislosti na Římu. Bylo vysvěceno jen nemnoho utrakvistických kněží, a to na ná-tlak nového panovníka Maxmiliána. Utrakvisté však nebyli ochotni při-stoupit na podmínky, které podává-ní kalicha omezovaly, a tak svěcení utrakvistických kandidátů bylo zce-la přerušeno. Situace se ještě vyhro-tila v r. 1573, když arcibiskup žádal, aby kandidáti složili Tridentské vy-znání víry.

Mezitím se utrakvisté vzdali kom-paktát i oficiálně r. 1567. Dolní kon-sistoř byla od r. 1571 už zcela v rukou krále, bez účasti stavů. Admi-nistrátor Jindřich Dvorský ještě před svým dosazením do úřadu udržoval styky s arcibiskupem a jezuitu a na jaře 1572 tajně odpřisáhl bludy a smřil se s Římem. Tato situace vedla k sepsání České konfese, spojující Augsburské vyznání z r. 1530 s Bratrskou konfesí z r. 1535 a s domá-cí tradicí husitskou. R. 1575 na sně-mu v Praze, kde Maxmilián žádal stavy o finance na válku s Turky a o přijetí syna Rudolfa za krále, využili stavové této příležitosti k žádosti o schválení České konfese.

Dr. Eva Melmuková

Pokračování příště

Antonín Frinta a Lužičtí Srbové

Bratr prof. Antonín Frinta (1884-1979) se stal stoupencem myšle-nek TGM a studií na pražské uni-verzitě. Přijal jeho program drobné práce i pro svoji lužickosrbskou činnost. Rozvedl ji jako horlivý evangelík, konvertita, v duchu evangelické teologie.

Jeho první návštěva Lužice Horní, Dolní proběhla v roce 1911. Vedle jazykovědných studií zároveň na-vázal četná přátelství s lužickosrb-skými evangelickými duchovní-mi. Taktéž se spřátelil s evangelic-kými i světskými představiteli a odborníky Lužických Srbů. Od

dvacátých let 20. století se jeho vel-kou duchovní láskou staly Kost-nické jiskry, do kterých přispíval takřka 55 let prakticky nepřetržitě. Zavedl zde několik lužickosrb-ských rubrik v duchu Páně do-konce lužickosrbský jazykovědný koutek.

Po 2. světové válce jako univerzit-ní profesor lužickosrbského jazy-ka a literatury v Praze pečoval o evangelické lužickosrbské studen-ty. V duchu Masarykovy evange-lické koncepce českých dějin vy-pracoval literární dějiny Lužic-kých Srbů. Tato práce z hlediska

vědy i písemnictví Lužických Srbů je po 55 letech dosud nepřekova-ná. Důraz položil na počátek vel-mi cenné dolnolužické duchovní evangelické literatury, která zna-menala v 16. století vznik lužic-kosrbské literatury obecně. Byl z nejvýznamnějších bratrů Če-skobratrské církve evangelické. V jeho vile na Vinohradech se stále scházeli evangeličtí bratři a sestry i s nejdůležitějšími duchovními. Je-ho památka se zachovává pietou evangelických křesťanů s hlubo-kou úctou dodnes.

Josef Lebeda

Tycho Brahe a jeho působíště v Praze

Blížící se 410.výročí úmrtí proslulého dánského astronoma Tycha Braha, který byl luterského vyznání, upoutalo pozornost nejen odborné, ale i širší veřejnosti k Praze. Zde totiž Brahe na sklonku života působil a 24.října 1601 zemřel. Nedávno naším tiskem proběhla zpráva, že dánská vláda požádala o otevření astronomovy hrobky a o umožnění prozkoumání tělesných pozůstatků dánskými vědci. Hrobka se nachází v Týnském kostele na Staroměstském náměstí v Praze. Ten byl v době Brahova pohřbu hlavním chrámem utrakvistické církve.

Tycho Brahe, tehdy již slavný astronom, proslulý svými objevy např. při sledování komet, přišel na dvůr císaře Rudolfa II.v roce 1599. Pozval ho sem rovněž významný astronom, přírodovědec a lékař Tadeáš Hájek z Hájku (1525-1600), působící na pražské utrakvistické univerzitě. Jako osobní lékař císařů Maxmiliána II. a Rudolfa II. měl u dvora velký vliv, takže nebylo divu, že jeho návrh na pozvání T.Braha byl uskutečněn. Současně zprostředkoval podle Brahova přání pozvání i pro dalšího významného astronoma Jana Keplera (1571-1630), rovněž luterána. Oba učení hvězdáři vytvořili pak v Praze astronomické centrum světového významu.

Dlouho však zůstávalo neznámo, kde v Praze Tycho Brahe se svou rodinou žil a kde konal astronomická pozorování se svým spolupracovníkem Janem Keplerem. Podnětem k objasnění záhady se stalo třísté výročí Brahovy smrti v roce 1901. Tehdy amatérský historik Václav Brož, pozdější náměstek pražského primátora, na základě studia písemných pramenů z archivu Strahov-



ského kláštera učinil závažné odhalení. Doložil totiž, že Tycho Brahe žil a pracoval v letohrádku říšského místokancléře Jakuba Kurze ze Senftenavy na pražských Hradčanech. Renesanční letohrádek byl dokončen asi roku 1590 a Kurz (Curtius) ho Brahovi nabídl k pobytu. Tycho Brahe, který přišel do Prahy roku 1599, v letohrádku žil od 25.února 1601 až do své smrti.Zde měl také zřízení observatoř, v níž s Keplerem pracoval. Zbývalo však určit, kde přesně se Kurzův letohrádek nacházel. Václav Brož si již roku 1900 při boření části barokního opevnění Hradčan povšiml zbytků zdíva budov pod násypem hradební zdi. Konfrontací písemných a plánových dokumentů s odhalenými stavebními pozůstatky V.Brož přesvědčivě prokázal, že se jedná o Kurzův dům. Ten zanikl při stavbě zmíněného opevnění kolem roku 1650, kdy byl zasypán a tak v podstatě zachován. V. Brož nalezený objekt částečně zdokumentoval. Sondy však byly opět zasypány.

K novému odkrytí zbytků Kurzova

letohrádku došlo v roce 1931, při stavbě nové školní budovy (dnes Gymnázium Jana Keplera). Iniciátorem výzkumu byl památkář Rudolf Hlubinka. Na rozdíl od počátku 20.století byl tentokrát odkryt objekt celý a podrobně fotograficky zdokumentován a zaměřen. Počítalo se s tím, že památka bude zakryta betonovým stropem a tak zachována pro budoucnost. K tomu však pro nedostatek financí nikdy nedošlo, takže zbytky zdíva krylo jen provizorní dřevěné přístřeší, a to až do roku 1960, tedy 29 let!! Střechy se časem propadly a zdi tak byly vydány napospas povětrnostním vlivům. Pokus ing. Adolfa Janouška z roku 1960 o alespoň částečnou záchranu zbytků letohrádku nevyšel. Zdivo bylo zasypáno obyčejnou zeminou, nikoliv sypkým propustným materiálem, jak bylo navrženo. Ani k vyznačení půdorysu objektu v trávníku zahrady školy nedošlo. Dnešní situace je taková, že uprostřed zahrady byl před několika roky postaven pavilon školní jídelny. Byť jde o lehkou, přízemní budovu, znamená to další zásah do terénu a zhoršení stavu zbytků památky, jejíž stále skrovnější zbytky zůstávají uchovány pod úrovní terénu. Jen velmi poučený návštěvník může (při dobré vůli) v terénu školní zahrady zaznamenat převelice skrovné kontury částí vnějšího půdorysu letohrádku. Zmíněné výročí smrti Tycha Braha by snad mohlo vést k oživení zájmu o pozůstatky jeho úmrtního domu.

Památku Tycha Braha a Jana Keplera připomíná pamětní deska u vchodu do školy a sousosí obou astronomů od Josefa Vajceho.

Michal Flegl



Motorkářské bohoslužby

Již celkově potřetí zahajovali motorkáři převážně z Jindřichohradecká motorkářskou sezonu zvláštními bohoslužbami a slavnostní vyjížděnkou. A také potřetí se tato asi celorepublikově zcela mimořádná akce konala ve strmilovském kostelíku Českobratrské církve evangelické (a částečně na okolních silnicích a parkovištích). První květnovou neděli po poledni byly tyto prostory obloženy nablýskanými motocykly, převážně vyšších kubatur, a evangelický kostel přeplněný lidmi nejčastěji v černých kožených kombinézách a s helmami přes ruku. Se zaujetím naslouchali velice civilnímu kázání faráře Jaroslava Pechara, který hovořil o cestách a domově, ke kterému teprve směřujeme... Bohoslužby byly doplněny vším obvyklým a náležitým – modlitbou i spo-



lečnou písni s kytarou. I když tato příležitost měla své zcela jasné „cílové“ účastníky a k nim byla přednostně zaměřena, bylo velice sympatické, že se jí účastnili také nejen „nemotorkářští“ členové místního sboru, ale současně celá řada obyvatel Strmilova, kteří si nenechali tuto událost – kterou nebylo možné při burácení motorů přeslechnout – ujít, a bez nějakých zábran se nejen dívali, ale někteří z nich i účastnili tohoto netypického, ale naprosto otevřeného a vlídného shromáždění.



Po jeho ukončení v kostele se jezdci shromáždili u svých strojů, které v řadě lemovaly několik set metrů okraje vozovky. Pro představu - těch strojů bylo téměř 90, a tak to byla opravdu jedinečná přehlídka krásných mašin různých značek. A bylo patrné, jak většina majitelů si jich hledí s nebyvalou pečlivostí. Před nastartováním jezdci, připravení u svých motocyklů, ještě vyslechli požehnání – a pak zazněl orchestr desítek vyladěných motorů. Než se v tom množství stroje postupně seřadily a připravily ke startu k slavnostní okružní jízdě Strmilovem, bylo trochu zmatku – ale pak již spořádaně celý peloton vyrazil na svou společnou vyjížděnkou, kterou motorkáři z blízka i dále takto zahájili svou letošní sezonu. Přejeme jim, aby také do cíle všech svých cest, nejen v sedle motocyklů, doje-li šťastně.

Text a foto Bohumil Kejř

Výlet se vzpomínkou a uctěním památky



Karlštejnské linky jsou projekt, který má sloužit rozvoji místní turistiky a stojí za ním občanské sdružení MAS Karlštejnsko. Toto občanské sdružení si 28. října 2009 při Modlitbě za domov vylosovalo Českobratrskou evangelickou církev pro rozvíjení určitého modelu spolupráce. Tady je zpráva o prvním „dítku“ vzešlém z tohoto spojení: V sobotu 24.dubna byl krásný slunečný den a ti, kteří se vypravili historickým vláčkem na výlet po Karlštejnsku, nelitovali. Vláček nás ráno odvezl z pražského Smíchova a cestou se přidávali další souputníci. Měli jsme přestávku ve Zdicích a navštívili muzeum železniční a silniční techniky. Další přestávka byla v Berouně, kde jsme poobědvali.

Motorového vláčku se čtyřmi historickými vagony mohl využít každý. Někteří zamířili do oblasti zvané Amerika jako turisté, jiní jako sportovní fanoušci (na závod motorek v lomu Čížovec). Cílem naší cesty byla Ekumenická pieta k uctění památky politických vězňů totalitních režimů. Ekumenickou pietu v Mořině, u lomu "Trestanecký", pořádala Asociace soukromých zemědělců společně s Českobratrskou církví evangelickou, Konfederací politických vězňů, obcí Mořina a MAS Karlštejnsko, o.s. Vyslechli jsme kázání radotínského faráře Lýdie Mamulové na slova z Mt 16,24-27 ... Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde;

kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej...

„Nenávidět svůj život neznamená nemilovat sám sebe a všechny Boží tvory a dary. Vzdát se života znamená ho získat, podobně jako rodiče, kteří milují své děti, a právě proto se jich musí vzdát a nechat jim svobodu, musí je nechat jít, i když o ně mají veliký strach...

Život těch, kteří tady žili a umírali, byl nesnesitelný, bolavý a zoufalý, ale byl to jejich život, kterým dosvědčili svou víru a předali jasnou zprávu, že zlo nemá nad člověkem poslední slovo." V modlitbách farářů několika církví pak zazněla slova díky za možnost a osvobodivou sílu odpuštění, přímluvy za bolavá místa dnešního světa i prosby za „dlouhou“ paměť, která může být hrází proti opakování křivd a násilí trestaneckých lágrů.

Písňe z Taizé celou pietu důstojně rámovaly, zněly zde asi poprvé v historii. Zdejší malebné skály znají spíš písničky tramské. Zpátky jsme se vraceli pěšky vyhlídkovou cestou, při níž se nám ukazoval mohutný hrad Karlštejn z několika úhlů. Moc mu to v záři odpoledního slunce a obklopenému nově se zelenajícími stromy slušelo Pěšky jsme dorazili do stanice Karlštejn, kde jsme nastoupili do starého známého vracejícího se vláčku. Ten nás dovezl zpátky na Smíchov. Zdařilý výlet.

(AŠ)

Za Janem Balabánem

ČCE a literátská obec se s ním rozloučila 30. 4. v ostravském chrámu; v neděli 2. 5. na hřbitově ve Sněžném je „připojen k lidu svému“.

Když se v druhé polovině šedesátých let Balabánovi přistěhovali do Ostravy, vnímaly už jejich dvě děti nové prostředí ostře a dychtivě. Ve srovnání s předchozím Šumperskem tolik nových věcí! – Uprostřed města se tyčící těžní věže s koly otáčejícími se tam i zpět, jak se zvedaly nebo sestupovaly šachetní klece. Tu a tam za bílého dne přebíhající muži s plastovými přilbami na hlavách a s nezvykle bohatým nánošem černé obočenky na svých brvách. Do noci svítící struska vyklápená na rostoucích haldách a dusivé spaliny v ovzduší ve dne i v noci. V tramvajích (po ostravsku lokajkách) davy lidí ženoucích se do práce (píchačky nikdo neošidí), nebo po směně zvalde se vracejících do starých dělnických kolonií nebo do unifikovaných bytůků v sídlištích. Ze Slovenska a kdoví odkud ještě do ocelového srdce republiky se stahující Romové, obsazující obytné prostory poslední kategorie. – To všechno překrývané hlučnou budovatelskou liturgií těch časů. – Ale bylo tu i leccos jiného: Prostředí krajské nemocnice s pavilony rozhozenými ve velké zahradě, které si žilo specifickými problémy lékařů i léčených. A byla tu škola se zastřenými i otevřenými útoky na duši vychovávaných človíčků a už tehdy patrným kolbištěm silnějších jedinců, kteří si dovolovali na bezbranné. A docela na okraji třístatisícové komunity křesťanský sborek, jemuž dovoleno rozvíjet svoji činnost v neprosperující hospodce a který se pokoušel podle Písem odpovídat na otázky pokročilejšího 20. století. Zhruba to je podhoubí, z něhož vyrůstal, čerpal a tvořil spisovatel a překladatel Jan Balabán. A k tomu přidejte domácí prostředí, v leccems ne zcela běžné. V rodině doktora Daniele Balabána se hodně zkracovalo doporučované čekatelství na dospělost; problémy těch vel-



kých se nezamlčovaly, spíše vysvětlovaly a komentovaly. Chlapci byli do zralosti a dospělosti vtahováni. – Nevzpomínám si, že by J. B. byl jen na chvíli uvažoval o kariérním úniku z tohoto prostředí třeba do Prahy nebo ještě někam dál; s jakousi samozřejmostí přijal někdejší umístění svého otce, který v tomto koutu republiky sloužil na zubním, interním a posléze na dialyzačním oddělení, jako své dědictví a posléze jako vlastní poslání a úděl. (Vždyť tady žijí lidé! Chodí snad Boží věrnost jinými cestami?) Sem se také po studiu filosofie v Olomouci vrátil, aby si tady technickým překladatelstvím vydělával na chléb a založil vlastní rodinu. – A pilně si všeho všiml. Ještě jako chlapec si v křesťanském shromáždění vytříbil smysl pro to, co je existenciálně podstatné a nosné a co je jen gesto a vycpávková vata. Teď své poznatky vtěloval do povídkových medailonků, sice drsňáčkou ostravskou mluvou, ale přísně koncentrovanou k vyjádření nezbytného, a zdobenou odkudsi z hlubin dobývanými básnickými metaforami. – Ne, ne, ta modlivá stařenka Rosenzweigová, jejíž projevy starší souvěrci přijímali s neskrývanou nevolí a mládež s chichotem, to

je bezpečný můstek do Božího světa! – Ale Boží svět, to je přece také ponurá ostravská ulice a na ní se pohybují stíny bez radosti, kterým tvrdá „robota“, vlastní přešlapy, fauly života zleva zprava i typická náhradní potěšení odsály zdraví, síly i jakoukoli vyhlídku na změnu! Jak by mohl myslivý komentátor lidského hemžení tyto bytosti odepsat a nemít pro ně zastání? Ti chacharští muklíci jsou bytosti s nezaměnitelným jménem a s nadějí totální proměny! Což neučinil soudce světa měřidlem lidství právě takové? „Cokoli jste činili (nečinili) jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili (neučinili)“ – (Mt 25) – Tematika „Možná, že odcházíme“, která dala název jedné z povídkových sbírek, je dobře odvoditelná z biblických pojmů správcovství a poutnictví. „Vždyť zde nemáme trvalý domov, ale vyhlížíme město, které přijde“ (Žd 13,14). Už milý Bogomil v Černém beranu odloží usedlické české občanství a bez jakýchkoli záruk se pustí do dálav. Ale u J. B. jako by šlo o něco ještě podstatnějšího. Tušil snad ukrácenost svého osobního času? Nebo se pokusil postihnout jeden skrytý rys naší civilizace a blízkost něčemu, co je na spadnutí a co vůbec nechápe societas bezostyšně se bavící, plánující a předpokládající? – Znam jenom část z těch deseti knižních titulů, ale odvažuji se tvrdit, že je typické pro myšlení devětačtyřicetiletého autora: Témata nejsou uzavřena, otázky nejsou odpovězeny, bodají, zneklidňují, trčí. Jako výtvarnické torzo, které jenom naznačuje. Ale na naše bezútesná tázání přece jen J. B. cudně nekatechismově napovídá (a tam se podstatně liší od zoufalců a nihilistů): „Panovníče Hospodine, Ty víš.“ (Ez 37,3).

Ludvík Klobása

ČCE předsedům politických stran

Vážený pane předsedo, obracíme se na Vás v souvislosti s blížícími se volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Jako představitelé Českobratrské církve evangelické (dále jen „ČCE“), která k dnešnímu dni registruje přibližně 120 tis. osob a je tak druhou největší církví v České republice, se o dění ve společnosti velmi zajímáme. Momentálně, v době probíhající kampaně před blížícími se parlamentními volbami, o to víc. Celospolečenský kontext a problémy jsou pro nás důležité nejenom osobně, ale jsou stěžejní i pro práci v čele církve. Podle zákona neseme spolu s dalšími zvolenými do synodní rady ČCE odpovědnost za spravování záležitostí ČCE (§ 4 odst. 3 zákona č. 2/2003 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů). Mimo to se na nás často obrací i jednotliví věřící s prosbou o radu, jak plnit občanskou odpovědnost na jedné straně a dobře se orientovat v současné spleti argumentací jednotlivých stran. Na některé otázky však odpovědi neznáme. Proto si Vás v této souvislosti dovolujeme oslovit a pozvat k dvoustran-

nému rozhovoru nad tématy, která nejenom nás tíží. V době, kdy se utváří politický program, který hodláte prosazovat následující čtyři roky, může být navrhované setkání přínosné i pro Vás, protože také my jsme připraveni sdělit Vám své pohledy k některým bodům života společnosti. Konkrétně bychom rádi poznali Vaše názory na tato témata: 1. Role věřících a církví jako významné části společnosti z pohledu Vašeho i strany, již reprezentujete; 2. Řešení vztahu církví a státu – otázka majetkového narovnání, budoucího modelu soužití, odluka církví a státu, jiné modely a návrhy Vašeho řešení; 3. Otázka výchovy, rodiny, vztahů mezi lidmi, priorit, jakou jí dáváte a principy, na základě kterých ji budete prezentovat, případně řešit; 4. Korupce – jak tento celospolečen-

ský problém řešit, co jste v této oblasti učinili dosud, jaká další opatření v této oblasti plánujete. Pro úplnost dodáváme, že s podobnou nabídkou oslovujeme i předsedy dalších relevantních politických stran, které kandidují do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Věříme, že si v době probíhající volební kampaně naleznete čas k tomuto, oboustranně jistě přínosnému, setkání. V případě zájmu, prosíme, adresujte svou odpověď na podepsané představiteli církve a synodní rady a sekretariátu Ústřední církevní kanceláře (sekretariat@ecirkev.cz). Záležitosti týkající se setkání domluvíme hned poté. S pozdravem

Lia Valková
synodní kurátorka
Mgr. Daniel Ženatý
1. náměstek synodního seniora

Předsednictvo Kostnické jednoty – sdružení evangelických křesťanů, o.s. a sbor Církve bratrské, Praha 2 vás srdečně zvou na přednášku seniora Jiřího Polmy: Hrabě M.L.Zinzendorf, jeho život, obnova Jednoty bratrské a stále platné myšlenky o misii. Přednáška se uskuteční v úterý 25. května 2010 od 18 h v modlitebně Církve bratrské, Římská 43, Praha 2.

Inzerce

FARNÍ SBOR ČCE v MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH nabízí ubytování ve dvou hezkých pokojích v přízemí fary. Mariánské Lázně jsou neobyčejně krásné lázeňské město v neméně krásné přírodě Slavkovského lesa. V okolí je možno navštívit celou řadu dalších zajímavých míst: hrady a zámky, kláštery, přírodní rezervace, lázně, stará a památná města. Přijďte, bude se vám u nás líbit.
Kontakt:
marianske-lazne@evangnet
tel.: 354 622 464

Č. 12

Oznámení

Staršovstvo sboru Českobratrské církve evangelické na Kladně oznamuje, že bude zrušena kazatelská stanice sboru v Rakovníku. Poslední bohoslužby budou vysluhovány 23.5.2010.

* * *

Soubor statí Katedry biblistiky HTF UK Praha vyšel pod názvem OTEVŘENÉ DVEŘE v brožované podobě formátu A5 o rozsahu 300 stran a je za cenu 200 Kč dostupný v prodejně Kalicha (Praha 1, Jungmannova 9).

Pozvánky

TISKOVÁ KONFERENCE

Vážení přátelé, u příležitosti zasedání Synodu, nejvyššího orgánu Českobratrské církve evangelické (ČCE), si vás dovoluujeme pozvat na tiskovou konferenci, která se uskuteční ve čtvrtek 27. 5. 2010 v 15.30 h v evangelickém kostele U Salvátora, Salvátorská 1, Praha 1. Novinářům k dispozici bude předseda Synodu ČCE V. Kopecký, synodní senior ČCE J. Ruml, synodní kurátorka ČCE L. Valková, ředitel Ústředí Evangelické akademie ČCE M. Čech a host z jedné ze zahraničních církví. Kromě tiskových materiálů máme připraveno i malé pohoštění. Těšíme se na setkání s Vámi.

Kontakt:

Tomáš Najbrt
E-cirkev.cz – šéfredaktor
e-mail: web@e-cirkev.cz

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* V zastoupení vydavatele společnosti Mediaservis s.r.o., Zákaznické Centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno nebo P.O. Box 63, 639 63 Brno. Příjem objednávek: tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz.
Příjem reklamaci: tel: 800 800 890. Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami pro předplatitele.
Objednávky do zahraničí zajišťuje Mediaservis s.r.o., administrace vývozu tisku, Paceřická 277/3/1, 193 00 Praha 9, tel: +420 271 199 250, fax: +420 271 199 902
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT ZÁPADOČESKÝ

Českobratrská církev evangelická

Aš, 352 01; Ne 9.30
Husovo nám. 3, f Pavel Kučera
ČERNOŠÍN, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d)
Husova 249, f Jiří Marván
DOLNÍ BĚLÁ, 331 52; Út 17.30
Nový obvod 137, a. Jiří Marván
DOMAŽLICE, 344 01; Ne 9.00
Tyršova 690, f Petr Grendel
HORNÍ SLAVKOV, 357 31; Ne 11.00 Horní Slavkov, Ne 8.00 kz Nové Sedlo, Dolní příkopy, a. Radek Matuška
CHEB, 350 02; Ne 10.15
ul. 26. dubna 5, f Marek Ryšánek
CHODOV U KARLOVÝCH VARŮ, 357 35; Ne 9.15
Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška
CHRAST U PLZNĚ, 330 03; Ne 9.30
Železniční 477, f Karel Šimr
KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.15
Zahradní 33, j Pavel Klimeš, a. Radek Matuška
KDYNĚ NA ŠUMAVĚ, 345 06; Ne 9.00
Dělnická 359, a. Jan Satke
KRALOVICE, 331 41; Ne 9.00
Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, 353 01; Ne 10.00
Lidická 189/16, f Daniel Matouš
MERKLÍN U PŘEŠTIC, 334 52; Ne 9.00
Husova 201, f Jan Satke
NEJDEK, 362 21; Ne 9.00
Husova 525, f Bob H. Ogola
OSTROV, 363 01; Ne 10.00
Jáchymovská 170 , a. Bob. H. Ogola
PLZEŇ - KORANDŮV SB., 301 50; Ne 9.30
Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi
PLZEŇ - ZÁPADNÍ SB., 301 00; Ne 9.00
Němčicova 2, a. M. Hamari
PODBOŘANY, 441 01; Ne 11.05 (a.c)
Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová
PŘEŠTICE, 334 01; Ne 9.00
Rebcova 557, f Jan Satke
ROKYCAN, 337 01; Ne 9.30
Jiráskova 481/II, a. M. Hamari
SOKOLOV, 356 01; Ne 10.30
nábřeží Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek, a. Pavel Kučera
STŘÍBRO, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e), 16.00 (b), Masarykovo nám. 15, a. Daniel Matouš
TEPLÁ, 364 61; Ne 9.30
Máchova 357, j Renata Šilarová, a. Daniel Matouš

Církev bratrská

KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30
Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml.
KLATOVY, 339 01; Ne 9.30
Masarykova 367/III, David Kašper
PLZEŇ, 301 00; Ne 9.00
Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická

HORŠOVSKÝ TÝN, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e)
Nádražní 79, Zdeněk Eberle
KARLOVY VARY, 360 01; po domluvě
Zámecký vrch 45, Miloslav Čech
PLZEŇ 1 LOCHOTÍN, 323 00; Ne 9.30
Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle
PLZEŇ 3, 301 24 ; Ne 9.00
Husova 14, Petr Procházka
TACHOV, 347 01; Ne 10.00
náměstí Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů

Aš, 352 01; Ne 9.00
Táborská 9, Alois Boháček
CHEB 1, 350 02; Ne 9.00
Libušina 4, David Sláma
CHEB 2, 350 02; Ne 9.30
Mírová 6, Jan Katušťák
KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30
Závodu míru 112, Ivo Šrajbr
KRASLICE, 358 01; Ne 10.00
Fučíkova 1639
SOKOLOV, 356 01; Ne 9.30
Brněnská 486, Michal Jílek
TEPLÁ, 364 61; Ne 9.00
Havlíčková 42, Jaroslav Pospíšil